

GADEJURISTEN

Værnedamsvej 7A, 1. • DK-1819 Frederiksberg C • Tlf. 33 31 00 75 • Fax 33 31 00 78 • emk@gadejuristen.dk • www.gadejuristen.dk

Indenrigs- og Sundhedsminister Bertel Haarder
Slotholmsgade 10-12
1216 København K

Socialminister Benedikte Kiær
Holmens Kanal 22
1060 København K

Kopi sendt til Folketingets Kommunaludvalg, Folketingets Sundhedsudvalg og Folketingets Socialudvalg

9. juni 2011

Vedr.: Folkeregistrering af hjemløse borgere og retten til sundhedsydelser samt forslag om ligestilling af hjemløse borgere med resten af befolkningen

CPR-lovgivningen forhindrer aktuelt hjemløse borgere i at flytte til en anden kommune som hjemløse, og at blive folkeregistreret i deres nye opholdskommune. Efter de nugældende regler skal den hidtidige bopælskommune fortsat have den hjemløse borger registreret som fraflyttet den tidligere adresse. I praksis registreres man med "høj vejkode" i den kommune, hvor man sidst har haft bopæl eller fast opholdssted.

I praksis anvendes opslag i CPR-registret som indgang til enhver kontakt med diverse myndigheder, og det skaber så godt som altid problemer, når hjemløse er folkeregistrerede i en anden kommune end den kommune, hvor de opholder sig. Vi oplever en lang række hjemløse borgere, der ender som kasterbolde mellem to eller flere kommuner, der hver især henviser borgerne til den anden kommune med den virkning, at borgerne aldrig får realitetsbehandlet deres ansøgninger om hjælp, og derfor heller ikke får den hjælp, de har behov for og krav på.

CPR-lovgivningen stavnsbinder folkeregistreringsmæssigt hjemløse borgere til en tidligere kommune, også selvom borgeren måtte have forladt den tidligere kommune for år tilbage, hvilket altså i praksis har en lang række uheldige og utilsigtede konsekvenser for hjemløses adgang til sundhedsvæsenet og det sociale hjælpeapparat.

Ret til ydelser efter sundhedsloven er som hovedregel betinget af folkeregistrering, ligesom det udelukkende er folkeregistrering, der bestemmer borgerens tilknytning til regionen. Det må antages, at dette ligeledes gør sig gældende for spørgsmålet om hvilken kommune, der har ansvaret for ydelser efter sundhedsloven, vedrørende blandt andet den generelle sundhedsmæssige forebyggelse og særligt den substitutionsmedicinske behandling til stofbrugere (behandling med metadon og buprenorphin mv.).

Når en hjemløs opioidafhængig borger (typisk heroinafhængig) er folkeregistreret i en anden

kommune end den, hvor borgeren opholder sig, vil det være folkeregisterkommunen, der har pligt til at tilvejebringe vederlagsfri substitutionsbehandling, jf. sundhedslovens § 142. Den psykosociale stofbehandling efter serviceloven skal ydes af opholdskommunen efter de almindelige regler om, hvilken kommune der er pligtig til at yde hjælp, jf. servicelovens § 101 og retssikkerhedslovens § 9. Det betyder, at selvom såvel Sundhedsstyrelsens retningslinjer som socialretten forudsætter, at den substitutionsmedicinske behandling og den sociale behandling skal være tæt integrerede, kan ansvaret påhvile to forskellige kommuner. I nogle tilfælde med stor geografisk afstand.

Stofbrugere har ret til frit valg af social behandling, jf. servicelovens § 101, stk. 4, men har ikke ret til frit valg i forhold til den medicinske behandling. Det betyder, at den hjemløse stofbruger ved at bruge sit frie valg i forhold til den sociale behandling har mulighed for at få samlet indsatsen i den tidligere kommune, mens man ikke har ret til at modtage den samlede behandling i den kommune, hvor man faktisk opholder sig.

De komplicerede og forskellige regler for hvilken kommune mv. der skal yde hjælp betyder, at man som hjemløs kan ende i den situation at skulle modtage hjælp efter serviceloven i én kommune, hjælp efter den øvrige sociallovgivning i en anden kommune, og hjælp efter sundhedsloven, eksempelvis medicinsk substitutionsbehandling, i en tredje kommune.

En ændring af CPR-loven således at hjemløse gives mulighed for at blive registreret i den kommune, hvori de opholder sig, er påtrængende nødvendig, og vil samtidig sidestille hjemløse med landets øvrige borgere, samt give kommunerne et bedre overblik over, hvor mange hjemløse borgere der rent faktisk opholder sig i kommunen, og vil således også give et mere kvalificeret grundlag for at vurdere behovet for tilbud til disse. Der synes endvidere ikke, ud fra de hensyn CPR-loven varetager om en korrekt og god folkeregistrering af alle borgere, at være forskel på om man registrerer hjemløse i den ene eller den anden kommune, hvorfor man lige så godt kan registrere dem der, hvor de rent faktisk er hjemløse.

På vegne af nogle af vores mest udsatte borgere der dagligt bærer den utilsigtede byrde ved CPR-lovgivningens særregler om folkeregistrering af hjemløse, håber vi, at ministeren og Folketingets politikere ved en ændring af CPR-lovens § 6, stk. 4, vil sikre denne sårbare gruppe nemmest mulig adgang til hjælpeapparatet i den kommune, hvor de faktisk opholder sig og herved sikre, at disse borgere ikke udsættes for unødvendige, urimelige og uoverstigelige krav.

Med venlig hilsen

Gadejuristen

Emil Kiørboe, projektmedarbejder